

Sevgili Bir Dost: Cumali Ünal'dı

Kendisiyle Anadolu'da Aşiretler, Cemaatler, Oymaklar isimli kitabımın yayınlanmasından sonra tanıştım. Bu çalışmamda Rışvanlar, Zeydanlar, Şavaklar gibi İzol Aşireti de Oğuz boyundan görünüyordu. Önce telefonla görüştük. Bana teşekkür ediyordu. Zira kendisi de İzol aşiretinin Türk kökenli olduğuna inanıyordu. Atalarımız bize hep Türküz derdi diyordu. Sonuçta bir araya geldik. Uzunca bir sohbetimiz oldu. Ama Onunla yüz yüze gelince, kendisi hakkında gerçek bilgiye sahip oldum. Tertemiz bir vatansever, adam gibi adam, ama dolu dolu bilgili bir adamdı. Devlet tecrübesine sahip, ne dediğini bilen, öyle hamasi duygular içinde olmayan, ülkenin en büyük sorununu âdeta ezberlemiş bir kişilikti. Asıl mesleği olan Tarım alanında, "Sorunlarıyla ve Çözümleriyle Türk Tarımı" adlı, gerçekten bugün için de en çok ihtiyaç duyduğumuz Türkiye'deki tarım politakalarına yön verecek bir eser kaleme almıştı. Ayrıca O'nun hakkındaki tespitlerimin ne kadar doğru olduğunu, Cumali Bey'in şair bir kişi olması da ispat etmişti. Aşağıdaki şiirinden etkilenmemek mümkün mü demek geliyor içimden:

"Sen geldin gökyüzüne
Bir dolunay oturdu
Geçip giderken günler biteviye
Güneş toprağı yakıp suyu eritiyordu
İyi ki öptün baharda daluçlarını
Yoksa bu çiçekler nasıl olurdu
Sürüp giderken yeryüzü toprağını
Eş koştun kuzuya kurdu
Bakışının sonsuzluğu değdi de
Bir damla kabardı derya oldu
Yazı çekiçle çekiçle bakırcılar
Kışı birbirine benzetiyordu
Geceleri cırcır böcekleri
Eksik tamamlayıp eğri düzeltiyordu
Birdenbire boşluğunu hatırladı insan
Göğüs kafesine kalbini koydu
Büyük günahların kayasından kopup geldik
Ayaklarının altına. Toprak böyle oldu."

Evet, bugün Türkiye'nin en büyük aile topluluğu olan İzollardan olan Cumali kardeşimin, benim için ayrı bir yere sahip olmasındaki ikinci şey, tespitleri-

me göre İzolların da, benim gibi Avşar boyundan olmasıydı. Dolayısıyla birbirimize hep "emmioğlu" diye hitap ettik. Nitekim bizim Kayseri Sarız'da dokunan kilimlerdeki motiflerle (tamga), İzolların kilimlerindeki motiflerin aynı olduğu, birçok geleneklerimizin birbirine benzediğini gördük. Nitekim Kayseri'de her yıl düzenlenen "Dadaloğlu Sempozyumu ve Şenlikleri"ne katıldık. Hatta sempozyumun açılışında bir konuşma yaptı. Zaten o gün bugündür birbirimize hep "emmoğlu" deriz.

İzol aşireti, tespit edebildiğimiz kadar, Urfa, Diyarbakır, Adıyaman, Malatya, Mardin, Konya, İsparta, Gaziantep, Kilis, Elazığ, Bingöl, Sivas, Van, Erzurum ve İstanbul'da bulunmaktalar. Ayrıca Suriye'de Halep başta olmak üzere, Şam ve Golan Tepesi bölgesinde yaşamaktaydılar. Bilindiği üzere Golan Tepesi'nde Salur ve Avşar boyları yaşamaktaydı ve İsrail Savaşı'nda bu bölgede en çok direnen bunlardı. Golan Tepeleri'nin işgali sonrasında buradaki Türkmenlerin Şam'a, bir kısmının ise Kamışlı'ya ve Irak'ta Bağdad'a gittikleri görülüyor. Suriye'deki İzollar, Selahaddin Eyyubi'nin ordusunda muhafızlık yapanların torunları ile Osmanlı döneminde, Aneze ve Şemmar Arap aşiretlerinin Anadolu'ya baskınlarını durdurmak için Suriye tarafına nakledilenlerden oluşuyor.

Millî Mücadele döneminde İzollu Bozan Ağa, İngilizlerin teklifini reddedip, aşiretinden topladığı adamlarıyla Fransızlarla mücadele edip Urfa'nın kurtuluşunda babası Zülfikâr Ağa ile birlikte yer almışlar, İstiklâl madalyası almış, halkımız tarafından pek yakından bilinmeyen bir kahramandı. İlginçtir ki Cumali kardeşimi sima olarak Bozan Ağa'ya benzetirim.

İzol aşireti, kaynağı, halkın çeşitli kesimlerinden aldığı vergilerin kaydedildiği, konar-göçer aşiretlerin yaylak ve kışlakları, ne miktarda koyunları olduğu, ne kadar vergi verdikleri bilgileri bulun Osmanlı Tahrir Defterleri olan "Anadolu'da Aşiretler, Cemaatler, Oymaklar" ismini taşıyan 6 ciltlik kitabımda da geçmektedir.

Millî Mücadele döneminde olduğu gibi, bugün de Türkiye'nin birlik ve beraberliğini savunan İzol aşireti ve bu aşiretin büyük değeri Cumali Ünal'dı kardeşime büyük sevgi ve saygılarımla nice sağlıklı ve mutlu bir ömür diliyorum.

*Prof. Dr. 26. Dönem Kayseri Milletvekili

